

Lausuntopyyntö / Tampere - Jyväskylä ratahanke: Lahdenperä - Jämsä rataoikaisu ja kaksoisraide, ratasuunnitelma; Jämsä

Elvoi 27.02.2025 § 38
2464/00.04.00/2025

Valmistelija: maankäyttöinsinööri Rainer Nyholm, puh. 040 838 0122

Taustaa

Keski-Suomen maakunnassa Jämsän kaupungin alueella sijaitsevalle Lahdenperän ja Jämsän väliselle rataosuudelle suunnitellaan ratahanketta, joka osin oikaisee ja osin kulkee nykyisen raiteen rinnalla. Suunnittelualue alkaa Lahdenperän liikennepaikalta ja loppuu Jämsän liikennepaikan vaihteelle. Suunnittelutyöhön sisältyy oikaisuvaihtoehdot, nykyisen raiteen rinnalle tulevat osuudet, puolenvaihtopaikat sekä nykyinen raide ja siihen liittyvän infran peruskorjauksen suunnittelu. Hankkeen tavoitteena on Lahdenperä-Jämsä ratayhteyden parantaminen ja henkilöliikenteen matkanopeuden lisääminen, mikä vaikuttaa suoraan matkanopeuteen myös Tampere-Jyväskylä välillä. Samalla radan kapasiteettia parannetaan sekä vähennetään radan häiriöherkkyyttä.

Aiemmat suunnitelmat

Tampere–Jyväskylä rataosan kehittämisen yleis- ja ratasuunnitelmaa edeltävä hankearviointi on julkaistu vuonna 2020 ja päivitetty joulukuussa 2021. Liikenteellinen selvitys Tampere–Jyväskylä yhteysvälin kehittämistoimenpiteistä on julkaistu vuonna 2022 (Väyläviraston julkaisuja 34/2022).

Lahdenperä-Jämsä välille on laadittu yleissuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointi 2021–2023. YVA:sta on annettu perusteltu päätelmä 10.1.2023 ja yleissuunnitelma on hyväksytty 25.10.2023 ja saanut lainvoiman 31.1.2024.

Lausuntopyyntö

Lahdenperä-Jämsä rataoikaisun ja kaksoisraiteen ratasuunnitelma on ollut nähtävillä 17.12.2024-16.1.2025. Suunnitelma-aineistoon oli mahdollisuus tutustua Väyläviraston verkkosivuilla.

Nähtävilläoloaikana ratasuunnitelmasta on jätetty 13 muistutusta.

Väylävirasto on 18.12.2024 päivätyllä lausuntopyynnöllä sekä 29.1.2025 täydennetyllä lausuntopyynnöllä pyytänyt Jämsän kaupunkia:

1. Antamaan lausuntonsa nähtävillä olleesta suunnitelmasta ja vastineensa suunnitelmasta tehtyihin muistutuksiin sekä toteamaan saatujen muistutusten määrää.
2. Tarkistamaan, että ajantasaiset kaavat ja kaavamääräykset sisältyvät suunnitelma-aineistoon ja hyväksymisehdotuksessa

luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikeat. Tarvittaessa kaupunkia pyydetään täydentämään kaavojen tiedot lausunnossaan.

3. Toimittamaan sähköisesti ne ratasuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset kaavat, jotka eivät ole nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa. Kaavat kaavamääräyksineen tulee toimittaa jokaisesta kaavasta erikseen, pelkkä kaavayhdistelmä ei ole riittävä.

Lisäksi Väylävirasto pyytää, että Jämsän kaupunki lausunnossaan ilmoittaa:

4. Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtäville asettaminen - toteutustavat ja -ajankohdat)
5. Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
6. Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtäville asetettavasta suunnitelmassa kuvatussa, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.
7. Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan.

Lausunnon antamisen määräaika on 31.3.2025.

Jämsän kaupungin lausunto

Numerointi vastaa numerointia kohdassa Lausuntopyyntö.

1. Ratasuunnitelmasta on jätetty 13 kpl muistutuksia.

Kaupunki on tutustunut muistutuksiin ja toteaa että ei laadi vastineita Väylävirastolle osoitetuille ratasuunnitelmaa koskeviin muistutuksiin.

Muistutukset koskevat yksityisten, yhdistysten tai osakaskuntien omistamia kiinteistöjä, joiden käytöllä ei ole vaikutuksia kaupungin omistamiin kiinteistöihin tai merkittävässä määrin kaavoitettuihin alueisiin.

Kaupunki pyytää Väylävirastoa arvioimaan aiheuttaako jätetyt muistutukset muutostarpeita ratasuunnitelmaan.

2. Suunnitelma-aineistossa ja hyväksymisehdotuksessa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikein.
3. Suunnitelma-aineistossa ja hyväksymisehdotuksessa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikein, ei ole tarvetta toimittaa kaavatietoja.

4. Kaupungin toimesta ei ole kuulutettu tai tiedotettu ratasuunnitelman nähtäville asettamisesta.
5. Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (hyv. 23.10.2020) on yhdeksi valtunnallista merkitystä omaavista kärkihankkeista nostettu Jyväskylä-Tampere rataosuuden kehittäminen.

Myös valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on nostettu esiin Jyväskylä-Tampere rataosuus; välillä on merkittäviä korjaustarpeita sekä tarve parantaa välityskykyä nykyisestä.

Ratasuunnitelma parantaa rataosuuden Jyväskylä-Tampere suunnitteluvalmiutta ja osaltaan edistää liikennejärjestelmäs-uunnitelmissa esitettyjä tavoitteita.

Ratasuunnitelma toteuttaa liikennejärjestelmäsuunnitelmien tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.

6. Ratasuunnitelman suunnittelualueella on voimassa seuraavat asema-, ranta-asema- ja yleiskaavat
 - a. Korttelien 925-928 sekä niihin liittyvien alueiden asemakaava (kaupungin kaavatunnus 74.)
 - b. Kilpakorven teollisuusalueen asemakaavan muutos (kaupungin kaavatunnus 194.)
 - c. Valtateiden risteysalueen asemakaava (kaupungin kaavatunnus 126.)
 - d. Kelhän asemakaava (kaupungin kaavatunnus 65.)
 - e. Hinkujenmaan ranta-asemakaava (kaupungin kaavatunnus 20.)
 - f. Jämsän taajamaosayleiskaava
 - g. Valtatien 4:n ja valtatie 9:n lähialueiden maankäytön ja liikenteen osayleiskaava

Kaavoja a, b, c ja e on tarpeen muuttaa, jotta niihin saadaan varattua ratasuunnitelmassa esitetyt rata-alueen laajennukset. Kaavamuutos on vireillä ja se on tavoite saattaa kaupunginhallituksen hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2025 loppuun mennessä.

7. Kaupunki on tutustunut ratasuunnitelmaan ja esittää että suunnitelmassa Kilpakorven asemakaava-alueelle osoitetulle läjitäysalueelle SA-17 etsittäisiin vaihtoehtoinen sijoituspaikka. Valtaosa läjitäysalueesta on vuokrattu teollisen kokoluokan aurinkovoimalan rakentamista varten. Aurinkovoimalan rakentamisen mahdollistava kaavoitus on vireillä ja edennyt luonnosvaiheeseen, todennäköistä on että aurinkovoimala toteutuu ennen ratahanketta.

Kaupungilla ei ole muuta huomauttamista ratasuunnitelmasta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 28 § kohta 11.

Ehdotus

Vs. elinvoimajohtaja Katja Rissanen

Elinvoimalautakunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon
Lahdenperä-Jämsä ratasuunnitelmasta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.